

Laiivas

1968 M. SPALIO - OCTOBER 5 D. NR. 19

- ★ Tikėjimo išpažinimas
- ★ Marija — Šv. Rožančiaus Karalienė
- ★ Kristus kalba Bažnyčioje (2)
- ★ Naujai paskelbtieji atlydai
- ★ Saulės giesmė
- ★ Krikščioniškas jaunimo auklėjimas

- ★ Sibiro tremtiniai (18)
- ★ Nauja ir svarbu
- ★ Skaitytojų atsiliepimai
- ★ Kas naujo religiniame pasauly
- ★ Lietuvių gyvenime

LITURGINIS KALENDORIUS

Spalio 6 — Aštuonioliktasis sekmadienis po Sekminių Mišių skaitymas (lekcija) — I Korintiečiams 1,4-8; evangelija — Mato 9, 1-8.

Spalio 7 — pirm. Švč. Marijos, Rožančiaus Karalienės. Tą pačią dieną šv. Morkaus, popiežiaus, paminėjimas.

Spalio 8 — antr. Šv. Brigitos, našlės. Tą pačią dieną šventųjų kankinių Sergijaus, Bacho, Marcelio ir Apuliejaus paminėjimas.

Spalio 9 — treč. Šv. Jono Leonardo. Šventųjų kankinių Dionizo, Rustiko ir Eleuterijaus paminėjimas.

Spalio 10 — ketv. Šv. Pranciškaus Borgijos.

Spalio 11 — penkt. 11. Švč. Marijos Motinystės.

Spalio 12 — šešt. Šeštadieninis Marijos pagerbimas.

Spalio 13 — Devynioliktasis sekmadienis po Sekminių. Mišių skaitymas (lekcija) — Efeziečiams 4,23-28; evangelija — Mato 22,1-14.

Spalio 14 — pirm. Kaliksto I, popiežiaus kankinio.

Spalio 15 — antr. Šv. Teresės, mergelės.

Spalio 16 — treč. Šv. Jadvygos, našlės.

Spalio 17 — ketv. Šv. Margaritos Marijos Ala-coque, mergelės.

Spalio 18 — penkt. Šv. Luko evangelisto.

Spalio 19 — šešt. Šv. Petro Alkantariečio.

Laivas

Religinio ir tautinio gyvenimo dvisavaitinis žurnalas. Eina 49-ji metai.

Leidžia Marijonų vienuolija.

Adresas: 4545 West 63rd St., Chicago, Ill. 60629.

Telefonas: LUdlow 5-9500

Kaina metams: Amerikoje ir Kanadoje — \$4.00, kitur — \$5.00.

Redaktorius kun. Jonas Sakevičius, MIC

Redakcinis kolektyvas — kun. Feliksas Gureckas, kun. Antanas Nockūnas, MIC, Jonas Rugis, Vytautas Kasniūnas, Karolė Pažėraitė ir Regina Raslavičienė.

Pirmasis viršelio puslapis A. Korsakaitės-Sutkuvienės.

LAIVAS (THE SHIP). Published bi-weekly at 4545 W. 63 Street, Chicago, Ill. 60629, by St. Casimir American Province of the Congregation of Marian Fathers of the Immaculate Conception of the B. V. M. Second class postage paid at Chicago, Ill. Subscription: \$4.00 yearly in U.S.A. and Canada; Foreign \$5.00 yearly; 20¢ a copy. Editor: Rev. J. Sakevičius, MIC.

Tikėjimo išpažinimas

Tikime vieną Dievą, Tėvą, Sūnų ir Šventąją Dvasią, Kūrėją regimųjų daiktų, kurie yra mūsų šiame gyvenamame pasaulyje, ir neregimųjų, atseit grynųjų dvasių, kurias vadiname angelais; tikime tą patį Dievą, kiekvieno žmogaus dvasinės bei nemirtingos sielos Kūrėją.

Švč. Trejybė *)

Tikime gi, kad Dievas yra visiškai vienas savo šventoje būtybėje, kaip ir kituose savo tobulumuose: visagalybėje, begalinia me žinojime, apvaizdoje, valioje ir meilėje. Jis yra tas, kuris yra, kaip kad Jis apsiėmė Mozei. Jis yra Meilė, kaip apaštalas Jonas mus mokina. Šie du vardai — Buvimas ir Meilė neapsakomai išreiškia pačią dieviškąją tikrovę, kuri teikėsi mums apsiereikšti ir kuri, "gyvendama neprieinamoje šviesoje" (plg. I Jn. 4,8), viršija kiekvieną vardą, daiktą ir sutvertą protą. Tik vienas Dievas gali mums suteikti tikrą ir pilną savęs pažinimą, apsiereikšdamas kaip Tėvas, Sūnus ir Šventoji Dvasia. Per Dievo malonę esame pašaukti dalyvauti amžinajame gyvenime čia žemėje tikėjimo tamsoje, o po mirties amžinoje šviesoje. Savitarpio ryšiai, nuo amžių jungia tris asmenis, kurių kiekvienas yra Dievas savo artimame Švč. Trejybės gyvenime, toli gražu pralenkia mūsų žmogiškojo supratimo galią. Dėl to dėkojame dieviškajam gerumui, kad tiek daug tikinčiųjų liudija pasauliui apie vieną Dievą, nors jie ir nepažįsta Švč. Trejybės paslapties.

Tikime gi Tėvą, nuo amžių gimdantį Sūnų, Sūnų, Dievo Žodį, gimstantį nuo amžių, Šventąją Dvasią, nesutvertą asmenį, paeinantį iš Tėvo ir Sūnaus kaip jų amžinoji Meilė. Šie trys amžinieji ir lygūs dieviškieji asmenys džiaugiasi neapsakoma, tik jiems to-

bula vieno Dievo garbe ir laime, kad būtų garbinama vienybė Trejybėje ir Trejybė vienybėje.

Jėzus Kristus

Tikime mūsų Viešpatį Jėzų Kristų, Dievo Sūnų. Jis amžinasis Žodis, gimęs iš Tėvo dar prieš laiko pradžią, vienos prigimties su Tėvu; per jį viskas buvo sutverta; Jis įsikūnijo Mergelėje Marijoje Šv. Dvasios veikimu ir tapo žmogumi; taip Jis yra lygus Tėvui savo dievybe ir žemesnis už jį savo žmogybe; Jis yra vienas ne dėl dviejų prigimčių sujungimo, bet dėl savo asmens vienumo.

Jis gyveno tarp mūsų pilnas malonės ir tiesos. Jis skelbė ir kūrė Dievo karalystę, leidamas, kad Tėvą pažintume. Davė mums naują įsakymą mylėti vienas kitą, kaip Jis mus mylėjo. Jis mokino mus gyventi pagal Evangelijos palaiminimus, lavintis neturto dvasioj, švelnume, kantriai pakelti kentėjimus, trokšti teisingumo, gailestingumo, širdies tyrumo, taikos, pakęsti persekiojimus dėl teisingumo. Dievo Avinėlis, prisiėmęs pasaulio nuodėmes, valdant Poncijui Pilotui, mirė už mus ant Kryžiaus, išgelbėdamas mus savo krauju. Po palaidojimo trečią dieną kėlėsi savo paties galia, savo gi Prisikėlimu suteikdamas dieviškąją malonės gyvenimą. Jis įžengė į dangų ir vėl ateis garbėje teisti gyvųjų ir mirusiųjų — kiekvieną pagal jų nuopelnus: tie, kurie pasinaudojo Dievo meile ir gailestingumu, eis į amžinąjį gyvenimą; o tie, kurie priešinosi iki galo, eis į negėstancią ugnį.

Jo karalystei nebus galo.

Šventoji Dvasia

Tikime Šv. Dvasią, gyvybės davėją, kuri viešpatauja ir yra garbinama kartu su Tėvu bei Sūnumi. Ji kalbėjo mums per pranašus; po savo Prisikėlimo ir Įžengimo į dangų

*) Aiškumo dėlei pridedame antraštes.

Kristus ją mums atsiuntė; Ji apšviečia, stiprina, saugoja ir vadovauja Bažnyčiai; Ji apvalo Bažnyčios narius, kurie nesipriešina Dievo malonei. Jos veikimas siekia sielos gelmes ir įgalina žmogų vykdyti Jėzaus pakvietimą: "Būkite tobuli, kaip ir jūsų dangiškasis Tėvas yra tobulas" (plg. Mt. 5,48).

Marija — Dievo ir Bažnyčios Motina

Tikime, kad Mergelė Marija yra Įsikūnijusiojo Dievo Žodžio, mūsų Išganytojo Jėzaus Kristaus, Motina ir kad, šia ypatinga savo paskirtimi bei savo Sūnaus būsimų nuopelnų dėka, ji buvo atpirkta ypatingu būdu, apsaugota nuo gimtosios nuodėmės ir apdovanojama malonės dovanomis gausiau, negu visi kiti kūriniai.

Dėl savo glaudžių ryšių su Įsikūnijimo ir Išganymo paslaptimis Nekaltoji Mergelė, užbaigusi žemiškąjį gyvenimą, buvo paimta su kūnu ir siela į dangiškąją garbę, kur ji kartu su savo prisikėlusiu Sūnumi džiaugiasi būsimu visų teisiųjų likimu. Taip pat tikime, kad palaimintoji Dievo Motina tęsia danguje savo motinišką Kristaus mistiškojo Kūno narių globą, rūpindamasi, kad atpirktosiose sielose gimtų ir augtų dieviškas gyvenimas.

Gimtoji nuodėmė

Tikime, kad visi žmonės dalyvauja Adomo nuodėmėje; tai reiškia, kad ši nuodėmė užtraukė ant visos žmonijos pasekmes, kurių ji neturėjo pradžioje, nes mūsų pirmieji tėvai prieš savo nusikaltimą gyveno šventume bei teisingume, nepažindami nei blogio, nei mirties. Nupuolusių žmogiškoji prigimtis, praradusi Dievo malonę, nusilpusi ir pasmerkta mirties valdžiai, yra visų paveldima; kaip tik šia prasme ir sakoma, kad visi žmonės gimsta nuodėmėje. Išpažįstame tat su Tridento susirinkimu, kad gimtoji nuodėmė perduodama kartu su žmogiškąja prigimtimi "ne pasekimu, bet žmonių plitimu", ir kad niekas jos neišvengia.

Tikime, kad mūsų Viešpats Jėzus Kristus savo Kryžiaus auka atpirko mus iš gimtosios ir kitų nuodėmių taip, kad galime tvirtinti

su apaštalu: "Kur gausėjo nuodėmė, dar labiau gausėjo malonė".

Tikime ir mūsų Viešpaties Jėzaus Kristaus nuodėmių atleidimui įsteigtą krikštą. Jis turėtų būti teikiamas dar kūdikiams, kurie nepadarė asmeniškų nuodėmių, kad, nors ir gimę be antgamtinės malonės, atgimtų "iš vandens ir Šv. Dvasios" dieviškajam Jėzaus Kristaus gyvenimui.

Kristaus įsteigtoji Bažnyčia

Tikime vieną, šventą, visuotinę ir apaštalinę Bažnyčią, Jėzaus Kristaus pastatytą ant uolos, kuri yra Petras. Ji yra Kristaus mistinis Kūnas, kurį sudaro matoma ir dvasinė bendruomenė, hierarchijos vadovaujama; žemiškoji Bažnyčia žemėje keliaujanti su Dievo tauta, Bažnyčia dangiškais gėrybėmis kupina; be to, Dievo karalystės pradžia, kai ji čia dirba ir vargsta dėl žmogui išganyto, per amžius tai atlikdama, tačiau pilno savo siekimų išsipildymo tikisi dangiškoje garbėje, kai pasibaigs laiko pilnybė. Čia žemėje Kristus gaivina savo Bažnyčią sakramentais, kurie teka iš jo galios. Jų dėka Bažnyčios nariai dalyvauja Kristaus mirtyje ir prisikėlime bei ją gaivinančios Šv. Dvasios malonėje, kuri duoda gyvybę ir galią veikti. Ji yra šventa, nepaisant, kad joje yra nusidėjėlių, nes ji gyvena malonės gyvenimu; taip gyvendami, jos nariai pasiekia šventumo, o vengdami jo, daro nuodėmes, sielą purvina ir aptemdo jos šventumo spindėjimą. Dėl to ji kenčia ir atgailoja už nusikaltimus, turėdama galią pagydyti savo narius Kristaus krauju bei Šv. Dvasios dovanomis.

Ji yra dieviškų pažadų paveldėtoja ir Abraomo dvasiška duktė; ji gerbia Izraelio šventraščius, patriarchus ir pranašus; ji remiasi apaštalais, perduoda iš kartos į kartą jų gryną mokslą bei jų ganytojiškąsias galias Petro įpėdiniui ir vyskupams, esantiems vienybėje su juo. Šv. Dvasios nuolat vedama, Bažnyčia turi pareigą saugoti, skelbti, aiškinti ir skleisti Dievo apreikštąją tiesą, pasireikšiusią per pranašų neaiškias užuominas ir pilnai išryškėjusią per Kristų.

Tikime ir visa tai, ką tik skelbia mums

Sv. Rožančiaus Karalienė su šventaisiais

Dievo žodis raštu ar žodžiu, ką tikėjimo ver-
tu, iškilingu ar paprastu būdu, skelbia Baž-
nyčia. Tikime Petro įpėdinio neklaidingumu,
kai jis ką nors iškilingai (ex cathedra) skel-
bia visiems tikintiesiems, kaip ganytojas ir
mokytojas; toks neklaidingumas taikintinas ir
drauge vyskupams, vienybėje su popiežium,
kai jie vykdo mokymo galią.

Tikime, kad Jėzaus Kristaus įsteigta Bažny-
čia, už kurią meldėsi, be klaidos išlaiko tik-
rą tikėjimą, Dievo garbinimo ir bažnytinės
vyresnybės vieningumą. Bažnyčioje randamas
liturginių apeigų įvairumas, teologinių bei dvi-
sinių įvairių turtų skirtingumas ne tik kad ne-
kenkia jos vienybei, bet dar ją paryškina.

(Bus daugiau)

Vertė A. Nockūnas, MIC

MARIJA — ŠVENTOJO ROŽANČIAUS KARALIENĖ

1893 metais, Marijos Gimimo dieną, po-
piežius Leonas XIII išleido encikliką, kuria
ragino visus tikinčiuosius kalbėti rožančių
(rožinį). Visą spalio mėnesį pavedė jis Šv.
Rožančiaus Karalienės garbei. Suteikė daug
atleidų tiek skyrium, tiek bendrai kalban-
tiems prieš Švč. Sakramentą. Į Švč. Marijos
litaniją įdėjo kreipimąsi "Šv. Rožančiaus Kara-
liene, melskis už mus!" Vėlesni popiežiai pa-
maldumą į Šv. Rožančiaus Karalienę ne tik
nesumažino, bet dar įvairiomis progomis pa-
brėžė ir padidino.

Daug yra priežasčių, dėl kurių Kristaus
vietininkas taip primygtinai kviečia kalbėti
rožančių. Labiausia tačiau, kad tai patinka
Marijai ir kad ji pati prašo rožančiaus mal-
dos. Visa rožančiaus istorija iškalbingai liu-
dija, kiek Marija teikė ir tebeikia malonių
ji kalbantiems. Ypač tai galima matyti Liur-
do ir Fatimos apsimetimuose.

Jau pačiame pirmame Liurdo apsimetis-
kime Marija kvietė Bernadetą kalbėti rožan-
čių. Kvietė ji ją 15 kartų, vadinasi, kiek yra
rožančiaus paslapčių, ateiti prie Masabieliu
uolos.

Jeigu Liurde Marija tikinčiuosius tik kvie-
tė, tai Fatimoje jau šaukte šaukė kalbėti ro-
žančių už pasaulio taiką, už nusidėjėlių atsi-
vertimą, už žmonių nuo pragaro apsaugoji-
mą, už ligonius, netikinčiuosius, už visokių

malonių reikalinguosius ir ypač už laimingos amžinybės užtikrinimą. Kai Liucija Marijos pasiteiravo, ar jie visi trys nueis į dangų, tai Marija atsakė, kad ji ir Jacinta nueis, o Pranukas turįs dar daug rožančių sukalbėti. Fatimoje Marija per šeštąjį apsireiškimą net savo vardą pasisakė, kad esanti Šv. Rožančiaus Karalienė.

Neminint sakramentų, Bažnyčia labiausia vertina rožančių, kaip didžią išganymo priemonę, kaip vieną reikšmingiausių maldų, kur mes patys keliaujame Jėzaus ir Marijos keliu, kur galima gražiai garbinti patį Dievą ir Mariją, kur atsiprašome už nuodėmes, dėkojame už įvairias malones ir pasiprašome naujų. Rožančius yra tikras raktas į įvairias Dievo malones.

Rožančiaus malda yra labai paprasta. Ji susideda iš eilės mums gerai žinomų Tėve mūsų, Sveika Marija, Garbė Dievui ir Tikiu Dievą bei 15 paslapčių. Tačiau tame paprastume ir glūdi jo maldos grožis bei didybė. Dievo Motina, kaip ir pats Dievas, nereikalauja iš žmonių kažko nepaprasto, sunkiai pasiekiamo. Sakysime, kiek žmonių tegalėtų krikštytis, jeigu krikštui reiktų vartoti kokią iš brangiausių, rečiausių gėlių išspaustą sunką. Tada vos tik nedaugelis milijonierių galėtų pasikrikštyti. Bet Dievas dangų atidaro ne tik milijonieriams, o visiems ir visiems žmonėms, paskirdamas krikštui paprasčiausią vandenį. Panašiai yra ir su rožančiumi.

Svarbu yra rožančiaus maldas gražiai kalbėti, bet dar svarbiau mąstyti tas paslaptis, kurios prisimenamos. Popiežius Jonas XXIII vienoje savo kalboje 1961 m. ragina, bekalbant rožančių, rūpintis šiais trimis dalykais: mąstyti kalbamąsias paslaptis, antra, taikyti jas sau patiems; trečia, taikyti savo artimui.

Pavyzdžiui, kai kalbame džiaugsmingosios dalies antrąją paslaptį, prisimename, kaip Marija, vos sužinojusi, kad Elzbieta laukia kūdikio, eina jos aplankyti ir jai negalėje teikti pagalbos. Tai nebuvo tik per gatvę nuėjimas pas savo kaimynę ar automobiliu kokiame pusvalandžiui nuvykimas į netolimą miestą. Tai buvo kelių dienų sunki kelionė ir ne valandėlei — kitai, bet keliems mėne-

siams. Tam Marija turėjo pasiruošti ir su Juozapo sutikimu išvykti. Vyko ne pasisvečiuoti, ne savo giminaitės apsunkinti, bet jai padėti. Vyko ne tuščiomis rankomis. Tasai Marijos apsilankymas, kaip dar negimusiam Jonui Krikštytojui, taip ir Elzbietai bei visiems namams pasidarė malonių versmė. Tai suteikė didelio džiaugsmo visiems. Tai mąstymas.

Čia turi eiti pritaikymas ir sau. Todėl reikia prisiminti, kai mes vykstame savo artimųjų ir pažįstamų lankyti. Ar mes tik vykstame juos apsunkinti, gerai pasivaišinti ar jiems padėti jų reikaluose, suprasti, paguosti, jiems patarti. Ar mūsų apsilankymas juos pakelia, suramina ar tik nuvargina, suerzina ir net papiktina? Tad, ar mes elgiamės, kaip elgėsi Marija?

Pažvelgę į save ir pritaikę sau, pritaikyme ir artimui. Žinoma, galima ir reikia artimo meilės darbus pradėti nuo savųjų, bet, kaip Marija rodo, nuo reikalingųjų. O tokių aplinkui visada ir visur yra begalės. Yra ir būdų, kaip jiems pagelbėti jų sielos bei kūno reikaluose. Marija savo pavyzdžiu tai mums rodo, pats Kristus įsako mums artimo meilės darbus. Padėti galime ir savo malda.

Taip panašiai ir kitose rožančiaus paslapytyse galime rasti daug gražaus mąstymo — maisto mūsų protui ir širdžiai, o ne vien tik lūpų maldai. Šv. Tėvas pastebi, kad svarbiau yra mąstymas, o lūpų maldos yra tik tarsi vargonų muzika, kuri nuteikia mus gilesniam susijungimui su Dievu, didesnei Dievo meilei. Atlaidus tačiau gauna ir tie, kurie nesugeba mąstyti. Svarbu, kad tik meldžiasi su pasitikėjimu ir meile.

Gera kalbėti rožančių vienam, bet geriau bendrai su kitais bažnyčioje ar namuose. "Kur du ar trys susirinkę mano vardu, ten aš esu jų tarpe" (Mt. 18,20), sako Jėzus. Bažnyčia todėl labai vertina brolijas ir draugijas, kurios pačios įsipareigoja garbinti rožančiaus Karalienę ir tą pamaldumą skleisti. Dabartiniu metu Bažnyčia labai ragina šeimas bendrai rožančių kalbėti. Net skiria už tai visuotinius atlaidus. To prašė Marija ir Fatimoje. Tokia malda šeimą jungia, ke-

Kristus kalba Bažnyčioje

(Tęsinys iš praeito numerio)

Kristus meldžiasi mumyse

Kristaus kalbėjimas liturgijoje suteikia ir Bažnyčios maldai ypatingą vertę, kuri neįmanoma išreikšti žmogaus širdies jausmais. Kristus meldžiasi mumyse. "Kadangi jūs esate sūnūs, Dievas siuntė savo Sūnaus Dvasią į jūsų širdis, kuri šaukia: Abba, Tėvel!" (Gal. 4,6); "... jūs gavote išsūnytės dvasią, kurioje šaukiame: Abba, Tėvel!" (Rom. 8,15); "Melsdamies Šventojoje Dvasioje," privalome patys save laikyti Dievo meilėje (plg. Judas 20-21); "Taip pat ir Dvasia padeda mūsų silpnybei; nes mes nežinome, ko turime melsti, kaip pridera; bet pati Dvasia prašo už mus neišsakomais dūsavimais. Taigi, kuris tyrinėja širdis, žino, ko Dvasia trokšta, kad ji,

lia aukštyn prie Dievo, gaivina jos tikėjimą, ugdo joje dvasinių pašaukimų. Bendras šei-moje rožančiaus kalbėjimas yra geriausi vais-tai nuo bedievybės ir visokių nedorų įtakų. Rožančių gali kalbėti sveikas ar net ligonis patale.

Gražus yra paprotys įdėti rožančių miru-siam į rankas. Iš tikrųjų, jei kuris žmogus vi-są gyvenimą mylėjo rožančių, jei jis į amžiny-bę artinosi su rožančium, tai kodėl jam Die-vo teisman nestoti su rožančium rankose. Di-delei daugybei mylinčių Mariją ir rožančių jis yra kaip kelionės bilietas į dangų.

Žinomi yra rožančiai ir kitais vardais, pa-vyzdžiui, šv. Brigitos, Septynių Marijos skaus-mų, Nekalto Prasidėjimo, Jėzaus Širdies, Vieš-paties žaizdų, Jėzaus Vardo, Juozapo, Myko-lo Arkangelo ir kt. Bet labiausiai pasaulyje yra praplitęs, kurį ir mes vartojame, tai šv. Domininko rožančius. Jį Bažnyčia labiausia ir skatina kalbėti.

Kun. N.N.

kaip Dievui tinka, užtaria šventuosius" (Rom. 8, 26-27). Šia prasme reikia suprasti ir tai, ką Kristus sako savo mokiniams, kad jie, gavę Šventąją Dvasią, bus įgalinti "jo (Kristaus) vardu" prašyti. Tada jie bus šioje maldoje taip galingi, kad jis pats jau nebeprašys Tėvą už juos (plg. Jon. 16,26). Iš to posakio yra visiškai aišku, kad Kristus jau nebėra tik šalyje stovįs užtartytojas, bet tik-ras maldininkas, kuris meldžiasi pačioje Bažnyčioje.

Bažnyčia skelbia Dievo žodį

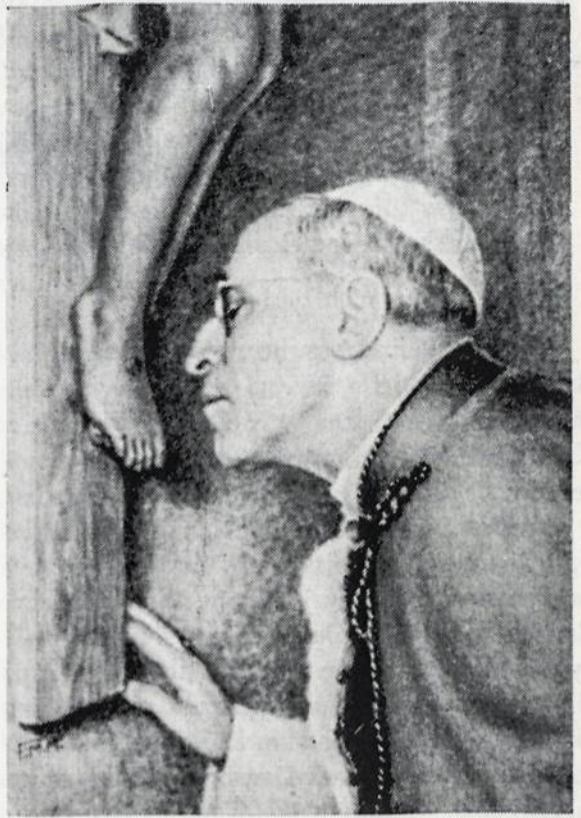
Kas yra pasakyta apie Bažnyčios maldos žodį Kristaus vardu, panašiai galima pasakyti ir apie jos mokslo skelbimą. Ir tai tinka pasakyti ne tik apie religinio mokslo skelbi-mą, kuris vyksta proginiai išimties būdu vie-šuose dogminiuose ir dorovės dėsnių pareiš-kimuose (pav. Popiežių enciklikos), bet ir apie nuolatinį religinio mokslo skelbimą, ku-ris atliekamas liturgijoje ir pamokslų sakyme. Visais šiais atvejais Bažnyčia skelbia Kristu-je Jėzuje tikrąją prasme Dievo žodį. Jei tad Mišiose yra skelbiami Šventojo Rašto skaity-mai (epistola ir evangelija), tai reikia supras-ti ne kaip prieš daugelį šimtmečių užrašytos žinios atpasakojimas, bet tai yra tikras skel-bimas, kažkas daugiau negu tiktai praeities dalykų perdavimas. Ir pakartotinas evangeli-jos skelbimas iš naujo savaip paveikia klau-sytoją. Ką tik Bažnyčia skelbia, tai atitinka-mu būdu formuoja tuos žmones, kurie nori šį skelbimą priimti. Štai kodėl po evangelijos paskelbimo Mišiose kalbame šitaip: "Evan-gelijos žodžiai tepanaikina mūsų kaltes!" E-vangelijos skelbimas tad yra malonei gauti priemonė, nes tai naikina mūsų nuodėmes ir pagyvina mumyse esantį Kristaus gyvenimą.

Išgirstas evangelijos žodis veikia mus panašiai, kaip ir kurio nors žymaus asmens žodis, tikrai mus ištinkas, gali mumyse naujai pagyventi bei sustiprinti žmogišką gyvenimą.

Sakramentinis pamokslo charakteris

Ši sakramentinį, malonę perteikianti, charakterį turi ir pamokslas arba homilija. Tikrąją prasmę pamokslas yra ne tik katechetinis pamokymas arba dorinis paskatinimas. Jis yra ir išganymo skelbimas, per kurį klausytojai yra užtikrinami bei praturtinami krikščioniškame gyvenime. Šventasis Povilas aiškiai kalba efeziečiams apie šį išganymo užtikrinimą per žodžio skelbimą: „Jame (Kristuje) ir jūs, išgirdę tiesos žodį (jūsų išganymo Evangeliją) ir į jį įtikėję, esate pažymėti šventąja pažadėjimo Dvasia...“ (Efez. 1,13). Skelbti evangeliją, skelbti linksmąją žinią, reiškia — Kristaus žodžiu liudyti Kristaus išganyimą, jo gyvenimą bendruomenėje. Taip, tikrai matome pamoksle glūdinčią malonę, kuri stipriau veikia mus, negu žmogaus žodis, žinoma, jei tai malonei nesipriešiname.

Pagaliau tenka pareikšti, kad Bažnyčia savo religiniame bei liturginiame gyvenime vartoja ne tik šventą kalbą, bet ir šventą giedojimą. Šiuo būdu ji išreiškia išviršiniai, ką ji tiki. Bažnyčia savo liturgine kalba ir giedojimu veda mus į antgamtinį gyvenimą. Todėl ji teisėtai kartoja Kristaus žodžius: „Kas jūsų klauso, tas manęs klauso; kas jus niekina, mane niekina. O kas mane niekina, niekina tą, kurs yra mane siuntęs“ (Luk. 10, 16; plg. Mat. 10,40). Šiais žodžiais Kristus pamoko mus apie Bažnyčios paslaptį, kad jis pats veikia Bažnyčioje ir kalba jos lūpomis. Su tikrumu galime pakartoti šv. Leono mintį, kad, kas tik Kristuje yra buvę regima, tai yra perėję į Bažnyčios tikėjimo paslaptis. Kai Bažnyčios liturgijos ištartas žodis ištinka žmogų, jis suteikia jam malonę, pašventina jį. Apie Bažnyčios, krikščionių bendruomenės, žodį tad galima pasakyti tą pat, ką žmonės sakė apie Kristų: jos žodžiai yra „amžinojo gyvenimo žodžiai“ (Jon. 6,69), tai yra, žodžiai, kurie savyje turi amžinąjį gyvenimą ir tarpininkauja jį įsigyti.

Popiežius Pijus XII, miręs šventumo garse prieš 10 metų, spalio 9 d.

EVANGELIJA

Aštuonioliktam sekmadieniui po Sekminių

Jėzus, išėdęs į valtį, pervaziavo ežerą ir atvyko į savo miestą. Pas jį atgabeno paralyžiuotą žmogų, gulintį patale. Matydamas jų tikėjimą, Jėzus tarė paralyžiuotajam: „Pasitikek, sūnau, tavo nuodėmės atleidžiamos“. Kai kurie iš Rašto žinovų kalbėjo patys sau: „Tas žmogus piktžodžiauja“. Matydamas jų mintis, Jėzus tarė: „Kam galvojate pikta savo širdyje? Kas lengviau sakyti: 'Atleidžiamos tavo nuodėmės', ar 'Kelkis ir vaikščiok?' Taigi kad žinotute, jog Žmogaus Sūnus turi žemėje galią atleisti nuodėmes“, — čia kreipėsi į paralyžiuotąjį, — „kelkis, imk savo patalą ir keliauk namo!“ Tasai atsikėlė ir nuėjo. Tai matydamas, minios nusigando ir garbino Dievą, davusį žmonėms tokią galią.

Mato 9,1-8

Naujai paskelbtieji atlaidai

Visuotinis Vatikano II Bažnyčios susirinkimas 1965.XI.10 užtvirtino specialios komisijos pateiktą planą apie atlaidų reformą ir pavedė popiežiui tą reformą paskelbti. Popiežius Paulius VI 1967.I.1 išleido apaštalinę konstituciją „*Indulgentiarum doctrina*“ (Mokslas apie atlaidus), kurioj sakoma: „Kad atlaidais pasinaudojimas būtų labiau vertinamas ir gautų didesnį svorį, šventoji Motina Bažnyčia rado reikalo išleisti jų tvarką ir naudojimosi normas“. O tos pačios konstitucijos normų 13 straipsnis sako: „Atlaidų rinkinys turi būti peržiūrėtas ta prasme, kad tik svarbesnės maldos ir žymesnieji pamaldumo, artimo meilės ir atgailos veiksmai būtų atlaidais apdovanoti“.

Šv. Penitenciarija, kuri tvarko atlaidų reikalą, vykdydama popiežiaus valią, sudarė naują atlaidų rinkinį, kurį pop. Paulius VI 1968.VI.15 patvirtino, liepė jį paskelbti ir laikyti vieninteliu autentišku, drauge atšaukdamas iki tol buvusius atlaidų suteikimus, net ir tuos, kurie yra Bažnyčios teisių kodekse. Taip paruoštas ir patvirtintas naujas „Atlaidų rinkinys“ (*Enchiridion Indulgentiarum*) Penitenciarijos buvo paskelbtas 1968.VI.29. Ateityje galima skelbti ir naudotis tik tais atlaidais, kurie yra surašyti šiame „Atlaidų rinkinyje“. Visi kiti atlaidai yra atšaukti ir panaikinti.

Naujame „Atlaidų rinkinyje“ yra 70 atvejų, kada sukalbant tam tikras maldas arba atliekant kitas maldingumo, artimo meilės ar atgailos pratybas galima gauti atlaidus, daugiausia dalinius ir tik tam tikrais atvejais visuotinius. Iš 70 atvejų, kada galima pelnyti atlaidus, 40 atvejų yra už sukalbėtas tikinčiųjų dažniausiai vartojamas ir žinomas maldas ir 30 atvejų už įvairius gerus darbus — maldingumo, artimo meilės ir atgailos pratybas.

Visiems atlaidams pelnyti sąlygos — be sukalbėtos maldos ar atliktos kitos pratybos

— būtina yra išpažintis, Komunija ir malda (Tėve mūsų, Tikiu Dievą Tėvą) popiežiaus intencija. Atlikus išpažintį ir priėmus šv. Komuniją, galima pelnyti ne vienerius, bet kelerius dalinius atlaidus.

Daliniai atlaidai nėra, kaip seniau, žymimi dienų ar metų skaičiumi, o tik bendrai vadinami daliniais. Jų vertė priklauso nuo gaunančiojo dvasinio nusiteikimo ir Dievo gailestingumo. Visuotiniai atlaidai, kada atleidžiama visa laikinė bausmė, išplaukianti iš nusikaltimo didumo, galima gauti dienoje tik vieną kartą, nežiūrint, kiek būtų atlikta veiksmų, už kuriuos skiriami visuotiniai atlaidai.

Čia suminėsime tik tuos atvejus, kada galima pelnyti visuotinius atlaidus. Ir taip visuotinius atlaidus gauna:

1. Kas aplanko ir pagarbina švč. Sakramentą bent per pusę valandos.

2. Kas Romoje aplanko vieną iš patriarchalinių bazilikų (šv. Petro, šv. Pauliaus už Miesto sienų, šv. Jono Laterane ir švč. Marijos — S. Maria Maggiore) gauna visuotinius atlaidus: a) tos bazilikos titulinėje šventėje, b) bet kurioje privalomoje šventėje, c) kartą metuose bet kurioje pasirinktoje dienoje.

3. Kas priima popiežiaus palaiminimą, teikiamą Romos miestui ir pasauliui (*Urbi et Orbi*) net ir per radiją ar televiziją.

4. Kas lapkričio mėn. 1-8 dienomis aplanko kapus ar bent mintimi meldžiasi už mirusius, kiekvieną dieną gauna visuotinius atlaidus ne sau, o mirusiems, už kuriuos meldžiasi.

5. Kas Didįjį penktadienį dalyvauja tos dienos iškilmingame Kryžiaus pagarbinime ir pagarbiai jį pabučiuoja.

6. Kas po šv. Komunijos prieš Kristaus Kryžių pamaldžiai gavėnios ir kančios meto penktadieniais sukalba maldą: „Štai aš, o geras ir saldžiausias Jėzau...“

7. Kas atlieka bent trijų dienų rekolekcijas.

8. Kas Jėzaus Širdies šventėje viešai sukalba atsisteisimo maldą: "Gerasis Jėzau..."

9. Kas Kristaus Karaliaus šventėje viešai sukalba žmonijos pasiaukojimo Švč. Jėzaus Širdžiai aktą: "Mielasis Jėzau..."

10. Kas prieš mirtį, nesant kunigo, kuris jį aprūpintų sakramentais ir suteiktų apaštalinį palaiminimą, jei tik savo gyvenime yra pastoviai kalbėjęs bet kurias maldas, gauna visuotinius atlaidus, nors kitų sąlygų (išpažinties, Komunijos) ir neatliktų.

11. Kas turi popiežiaus ar vyskupo palaimintą pamaldumo ženklą (kryžių, kryželių, rožančių, škaplierių, medalikėlių) ir juo pamaldžiai naudojasi, gauna visuotinius atlaidus šventųjų Petro ir Pauliaus šventėje, jei tą dieną sukalba tikėjimo išpažinimą (Tikiu Dievą Tėvą).

12. Kas dalyvauja misijose ir išklauso bent kelis misijų pamokslus bei dalyvauja iškilmingoje misijų užbaigoje.

13. Kas priima pirmąją šv. Komunią ir kas dalyvauja pirmosios Komunijos apeigose.

14. Kunigas laikas su tam tikra iškilme pirmąsias savo Mišias ir tie, kurie pamaldžiai jose dalyvauja.

15. Kas bažnyčioje, koplyčioje, šeimoje, vienuolių bendruomenėje, brolijoje bendrai sukalba bent vieną rožančiaus dalį.

16. Kunigas švenčias 25,50,60 metų kunigystės sukaktį ir prieš Dievą panaujinąs pasiryžimą ištikimai eiti savo pareigas. Jei toks sukaktuvinėkas iškilmingai laiko jubilėines Mišias, visi, kurie jose dalyvauja, gauna visuotinius atlaidus.

17. Kas bent pusę valandos skaito Šv. Raštą, kaip dvasinį skaitymą.

18. Kas Romoje dalyvauja Romos mišiose nurodytų stočių (Stationes) — bažnyčių rytinėse ar vakarinėse pamaldose.

19. Kas vyskupijos sinodo metu aplanko tą bažnyčią, kurioje vyksta sinodas.

20. Kas Didįjį ketvirtadienį ir Dievo Kūno šventėje iškilmingai sukalba ar atgieda "Prieš taip didį Sakramentą" draug su atsakymu ir maldą.

21. Kas paskutinę metų dieną viešai sukalba ar atgieda himną "Tave Dieve garbinam".

22. Kas 1 sausio dieną ir per Sekminės viešai sukalba ar atgieda himną "O Dvasia Viešpatie, ateik".

23. Kas apeina Kryžiaus kelią, o negalintieji to padaryti — bent per pusę valandos mąsto apie V. Jėzaus kančią ir mirtį.

24. Kas pamaldžiai aplanko savo parapijos bažnyčią, gauna pilnuosius atlaidus: a) titulinėje bažnyčios šventėje, b) rugpiūčio 2. d. (Porciunkulės atlaidai).

25. Kas aplanko bažnyčią tą pačią dieną, kai bažnyčia arba jos altorius yra konsekruojama.

26. Kas Vėlinių dieną aplanko bažnyčią, arba teisėtai ja naudodamiesi — savo koplyčią, gauna visuotinius atlaidus ne sau, o mirusiems, už kuriuos meldžiasi.

27. Kas aplanko vienuolių bažnyčią ar koplyčią tos vienuolijos šventojo Steigėjo šventėje.

28. Kas aplanko bažnyčią ar koplyčią tuo metu, kai vyksta pastoralinė vizitacija ir dalyvauja vizitatoriaus laikomose pamaldose.

29. Kas Velykų naktį arba savo krikšto metinėse panaujina nustatyta forma krikšto pažadus.

Visais čia suminėtais atvejais, jei trūksta vietos, laiko ar kitų aplinkybių, yra gaunami tik daliniai atlaidai.

J. Vaišnora, MIC

Atsiminkite, kad Dievo didenybės akyse daugiau pelnome per vieną dieną, pakeldami Jo arba artimo teikiamus mums vargus, negu per dešimt metų, nešdami savo pačių pasirinktus kentėjimus.

Šv. Teresė

Sakoma, kad šv. Teresė, pasirodžiusi po mirties vienai pamaldžiai sielai, prisipažino, kad didžiausią atlyginimą danguje gavo už tai, ką iškentėjo žemėje. Jei dėl ko nors norėtų grįžti žemėn, tai vien dėl to, kad galėtų ką nors daugiau kentėti.

Saulės giesmė

Šv. Pranciškus Asyžietis (1182-1226) turėjo jautrią, lankią dvasią, mylinčią širdį visiems Dievo kūriniais, kūdikio nekaltumą ir labai artimą jungtį su Dievu. Liepsnojanti Dievo meilė atidarė jo kūne Kristaus žaizdas, kad kūno skausmo ugnyje išskaidrėtų Asyžiečio siela.

Paskutiniaisiais gyvenimo metais jis buvo apakęs. Nusileidęs nuo kalno, kur jis gavo Kristaus žaizdas, 1225 m. liepos mėnesį nuvyko su keliais broliais į San Damiano pas šv. Klarą keletą dienų pasilsėti. Klara su sesutėmis stengėsi atgauti jam regą, bet jų pastangos ir akims vaistai nieko nepadėjo. Tada buvo pastatyta Pranciškui sodo kampe būdelė, ir jis ten apsigyveno. Žavingiems pasaulio vaizdams išnykus, gyveno jis įvaizdžiais.

Kartą, padedamas brolių, atvyko jis į seserų valgomąjį. Jis čia susimąstė ir pradėjo giedoti. Pranciškus turėjo švelnų ir guodžiantį balsą. Lydėjęs jį brolis Leonas išmoko mintinai Pranciškaus giesmę ir ją su kitais broliais kartodavęs prie darbų. Užrašyta išliko ji per 742 metus. Iš italų kalbos "Saulės Giesmė" angliškai išvertė Maria Sticco ir išspausdino ją New Yorke 1962 m. Čia laisvai atkuriama toji giesmė 'Laudato sio lo Signore'.

Pagarba vienam Dievuil
Tau, Visagalis, priklausomūs mūsų meilė,
Visa padėka ir gyrius:
Žmogus nėra vertas Tavo vardą ištarti.

Nuo visų kūrinių Tau gyrius!
Saulė pagerbia Tave ypatingai,
Nušviesdama mūsų dienas.
Linksmutė ji spindi grožiu, šiluma.

Padėka ir garbė, Visagalis!
Mėnuo ir žvaigždės Tau žėri dausose
Iš savo įtvirtintų vietų,
Kerėdamos žvilgsnį iš amžino sapno.

Šv. Pranciškus su paukšteliais prie Marijos Angelų Karalienės bazilikos Asyžiuje

Garbingiausias Kūrėjau ir Viešpatie!
Ačiū už audrą, nenuoramą vėją,
Už debesis, giedrą ir atmainas, —
Jomis išlaikai pasaulio gyvybę.

Vandenėlis gaivus Tave skelbia:
Tyras, naudingas, brangus nuolankusis
Suvilgina dirvą, augina javus,
Vingiuoja upeliais, kriokliais nusijuokia.

Pagarba Tau už ugnį, geras Dieve:
Šviečia ji tamsą, naktis pasitraukia,
Ji sugeria laužą liežuiviais:
Liepsna yra galinga, tvirta ir graži.

Bitikas

Krikščioniškas jaunimo auklėjimas

Auklėjimas turi didžiausios, tiesiog lemiamos, reikšmės žmogaus gyvenimui. Koks auklėjimas, toks ir žmogaus gyvenimas. Auklėjimas geras — žmogaus gyvenimas dažniausia yra gražus ir kilnus. Neturėdamas gero auklėjimo ar net blogai auklėjamas, žmogus dažniausiai nueina blogais gyvenimo keliais. Katalikai privalo labai susirūpinti vaikų ir jaunimo krikščioniškuoju auklėjimu. Tėvai turi stengtis savo vaikus krikščioniškai auklėti ir apsaugoti juos nuo blogų įtakų.

Visuomenėje, kuri susideda iš įvairių tautybių žmonių ir yra įvairi ekonominiu, socialiniu, ideologiniu ir religiniu atžvilgiu, krikščioniškas jaunimo auklėjimas turi nepaprastai didelės reikšmės.

Pluralistinėje visuomenėje, t.y. visuomenėje, kuri susideda iš įvairių grupių žmonių, auklėjimas susiduria su dideliais sunkumais, ypač mokyklose. Tokioje visuomenėje auklėjimo klausimuose dažnai susikerta piliečių ir valstybės pareigos. Bendruomenėje kiekvienam žmogui ar žmonių grupėms, skirtingoms tautiniui ir kitais atžvilgiais, privalo būti suteikiamos ne tik pilnos pilietinės teisės, bet ir teisė siekti savos tautinės kultūros ir rūpintis jaunimo auklėjimu. Tačiau ne visada tų teisių paisoma krikščioniškame jaunimo auklėjime.

Šiais laikais daugelyje kraštų atsiranda didelių sunkumų jaunimą religiniai auklėti, nes pažeidžiamos tikinčiųjų tėvų ir Bažnyčios teisės. Negaudamas dorinio ir religinio auklėjimo, nukenčia pats jaunimas. Dėl to visur, o ypač mokyklose, privalo būti garantuojamos pilnos teisės jaunimą religiniai auklėti ir teisė jam religiją viešai išpažinti.

II Vatikano susirinkimas, savo pareiškime „Krikščioniškasis auklėjimas“, primena visiems tikintiesiems auklėjimo teisę: „Visi krikščionys, kurie, atgimę iš Šventosios Dvasios ir tapę naujais kūrniais, vadinasi ir yra Dievo vaikai, turi krikščioniškojo auklėjimo

teisę“. Susirinkimas kalba ir apie tėvų pareigas auklėti savo vaikus, sakydamas: „Kadangi tėvai yra pašaukę vaikus gyventi, jie yra griežčiausiai įpareigoti juos ir auklėti. Todėl gimdytojus reikia laikyti pirmaisiais ir pagrindiniais auklėtojais. Tėvų auklėjimas yra toks svarbus, kad, kur jo nėra, vargiai kas kitas gali jį atstoti“.

Valstybė irgi turi rūpintis auklėjimu ir gerbti visų piliečių teises. II Vatikano susirinkimas kalba ir apie valstybės pareigas auklėti, ypač saugojant piliečių teises: „Todėl valstybė, kurios uždavinys yra saugoti ir ginti pilietines laisves, laikydamosi paskirstančiojo teisingumo, turi rūpintis taip paskirstyti švietimo lėšas, kad tėvai galėtų iš tikrųjų laisvai, sekdami sąžinės balsu, pasirinkti savo vaikams mokyklas“. „Tad ji privalo saugoti vaikų atitinkamo auklėjimo mokykloje teisę, kontroliuoti mokytojų tinkamumą ir mokslo lygį, rūpintis mokinių sveikata ir apskritai plėtoti visą švietimo veiklą. Tačiau, tai darydama, ji privalo turėti prieš akis pagalbos principą ir vengti bet kokio mokyklų monopolio, kuris prieštarauja įgimtoms asmens teisėms“. Bažnyčios susirinkimas užgria tas vyresnybes ir bendruomenes, kurios gerbia tikėjimo laisvę ir auklėjimo teises, sakydamas: „Todėl ji labai vertina tas pasaulines vyresnybes, kurios, atsižvelgdamos į šiandieninės žmonių visuomenės daugialypiškumą ir gerbdamos priderančią tikėjimo laisvę, padeda šeimoms visose mokyklose taip auklėti vaikus, kaip reikalauja tėvų doriniai ir religiniai įsitikinimai“.

Tėvai ir katalikiškos organizacijos privalo daryti viską, kas yra jų galioje, tikėjimo ir jaunimo auklėjimo srityje apsaugoti ir išlaikyti jiems prideramas teises.

Visų tikinčiųjų pareiga rūpintis krikščioniškuoju jaunimo auklėjimu. Tokia yra lapkričio mėnesio Maldos Apaštalavimo intencija.

K. Aukštuolis

Sibiro tremtiniai

KUN. KRISTUPO ŠVIRMICKO,
LIETUVIO MARIJONO MISIONIERIAUS,
KELIONĖS SIBIRE
PRIEŠ ŠIMTĄ METŲ

Vertė kun. K. A. Matulaitis, MIC

18

Misionieriaus kankinio mirtis

Nepaisydamas priešingo vėjo nei neramaus vandens, misionierius (kunigas de la Bruniere) įlipo į valtį ir ėmė plaukti pavanideniui į upės žiotis. Gilakai, ilgai stovėdami ant kranto, sekė akimis drąsų ir išklininką, o kai pastebėjo, jog vėjas stiprėja, šaukė misionieriui sugrįžti, pranašaudami baisią audrą, kuri neleis jam toliau plaukti. Bet jis nepaklausė patarimo; pradėjo iš visų jėgų irtis, stengdamasis, kaip atrodė, kogleičiau atsitolinti nuo Wajto kaimo.

Neilgai tęsėsi silpno žmogaus kova su įsiubotu gaivalu. Gilakai tuoj pastebėjo, kad, nepaisant visų nepažįstamojo pastangų, jo valtis prilipo prie kranto ir sustojo prie uolos.

Tuo metu, kai kunigas de la Bruniere išplaukė iš Wajto, į kaimą įplaukė iš kito galo laivelis su šešiais gilakais. Tai buvo jauni vyrai iš Mago kaimelio, esančio ant Amuro kairiojo kranto apie už 7 varstų į kalną nuo Wajto kaimo. Šio gyventojai papasakojo svečiams apie nepažįstamąjį žmogų, ką tik išplaukusį. — Supirkinėjo jis iš mūs, — kalbėjo gilakai, — murulukes (vyžas) keistu ir nesuprantamu būdu. Įsivaizduokite tik, už-

Misijų intencija lapkričio mėnesiui

Misijų mokyklos ypatingai privalėtų vertinti žmogaus asmeninį kilnumą.

mokėjo už kiekvieną vyžą porą po keturis sudabrinčius rituliukus, apžiūrėjo jas iš visų pusių, o paskui padovanojo tam, iš kurio buvo pirkęs. Tokio žmogaus dar nematėme mūsų krašte ir nei vienas mūsų senelių nebuvo girdėjęs apie tokius žmones.

— Tai turi būti kas kito, — kalbėjo gilakai iš Mago. — Kiek tik pasakėte pagyrų apie tą nežinomąjį, bet jis, be abejo, negerais tikslais čia atvyko. Ar kas yra girdėjęs, kad būtų buvęs bent vienas toks žmogus pasaulyje, kurs mokėtų pinigų, ir tai didelių, už nieką? Tame slepiasi kas nors negero. Gaila, kad paleidote, reikėjo užmušti.

— Užmušti jį galima kad ir dabar, — atsakė keli Wajto jaunuoliai, — sutojo jis prie mūsų uolos ir tikrai negreit jis išplauks toliau, nes vėjas smarkiai pučia ir visa upė įsiūbavusi.

— Eikim, užmuškime jį, — suriko gilakai iš Mago.

— Eikim, užmuškime jį, — pritarė jaunieji iš Wajto.

— Nedrįskite apie tai nei galvoti, — šūkio senelis, kurio troboje viešėjo misionierius. — Už ką jį norite užmušti? Ką jis jums blogo padarė? Yra gi jis geriausias, nesavanaudiškas ir protingas žmogus. Žemė retai pagimdo panašių žmonių. Duok, Dieve, daugiau tokių! O jūs norite jį užmušti.

— Bet kad jis turi daug sidabrinų pinigų, — atsakė gilakai iš Mago, — ne mažas bus grobis.

— Aš jums dar kartą sakau: nedrįskite nei galvoti apie tai. O kas norės padaryti tam geram žmogui mažiausią skriaudą, aš tą užmušiu, nors jis būtų mano sūnus.

Visi senesnieji kaimo vyrai pritarė kalbėjusiam seniui, ir visi iš eilės pagrąsino kerštu tam, kuris drįstų kėsintis prieš gerojo nežinomojo gyvybę.

Jaunieji vyrai nenorėjo daugiau prieštarauti seneliams ir pasižadėjo pagerbti jų norus. Bet kai senimas išsiskirstė namo, šeši kaimo Wajto vyrai pasižadėjo gilakams iš Mago kartu su jais išplaukti, užpulti misionierių, jį užmušti ir tarp savęs pasidalinti jo turimą turta.

Saulei besileidžiant, nutilo vėjas. Žmogžudžiai ėmė ruošti žvejybai tinklus ir durklus.

— Kur manote plaukti? — paklausė vienas senelis.

— Gaudyti delfinų, — atsakė.

— Klausykite; neužkabinėkite nežinomojo žmogaus; atsiminkite, ką jums sakė visi mūsų vyresnieji.

— Kaip neatsiminti? Atsimename.

Saulė nusileido. Juodi debesys apdengė visą akiratį. Tolumoje buvo girdėti pratysės perkūno dundėjimas ir pradėjo kristi smulkūs lietaus lašai... Tuo tarpu du laivai su žmogžudžiais prišlijo prie Wajto kaimo stailios uolos.

Kunigo de la Bruniere laivelis buvo iki pusei ištrauktas iš vandens į krantą; jame buvo keletas smulkių dėželių, pintinių, maišelių; bet nebuvo matyti savininko.

— Jis pabėgo, — sušuko gilakai vienu balsu, ir pradėjo jo ieškoti.

— Jis čia! — suklykė vienas žmogžudys.

Kunigas de la Bruniere klūpojo už penkiolikos sieksnių nuo laivelio už uolos, dabar vadinamos užmuštojo uola. Taip jis giliai buvo paskendęs maldoje, jog atrodė, kad nebuvo pastebėjęs dvylikos žmogžudžių, besikėsiančių prieš jo gyvybę. Tylėdami, gilakai stebėjo besimeldžiantį misionierių. Nei vienas nedrįso nutraukti jo susikaupimo.

— Jis Šamani, — sušnibždėjo vienas.

— Tylėk, — atsakė kiti.

Pabaigęs maldą, kuri užsitęsė apie pusę valandos, kun. de la Bruniere persižegnojo, pakėlė storą knygą, gulėjusią prie jo kelių ant žolės, pabučiavo ją, atsikėlė ir pamažu nuėjo prie savo laivelio. Žmogžudžiai jį sekė. Atsisėdęs į laivelį, paklausęs gilaką, ko jie čia atėję.

— Mes norime su tavim paprekiauti, — atsakė vienas, įlipdamas į laivelį ir nepakvies-tas atsisėdo priešais misionierių.

— Štai murulukai (vyžos) labai geri; imk juos, o man duok kirvuką, kurs guli šalia tavęs.

Misionierius neigiamai pakraipė galvą. Gilakas griežtai pasakė, jei neduosiąs kirvuką laisva valia, tai jis jį paimsiajį jėga.

Sv. Teresė Kūdrikėlio Jėzaus, kai ji buvo 15 metų. Plaukus taip sudėjo, kad atrodytų senesnė. Mat tuo metu ji ruošėsi vykti pas vietos vyskupą, kad gautų leidimą stoti į vienuolyną. Fotografija daryta Liurde.

Ką atsakė kunigas de la Bruniere į tą grasinimą, žmogžudžiai nežino, nes nesuprato atsakymo. Tik prisimena, jog pasakęs keleta žodžių bloga goldakų bei gilakų kalba ir pakartojo du ar tris kartus jiems nesuprantamą žodį "sul-i". (Autorius mano tai buvus "sulier", nes buvo kalbama apie apavą).

Tuomet gilakas, kurs buvo laivelyje, pagrobė kirvuką, pašoko ir norėjo su juo išnykti. Misionierius pakilo iš savo vietos ir sulaukė gilaką už rankos. Tuo pat akimirksniu kitas žmogžudys, kurs buvo ant kranto prie pat valties, suleido peilį į švento vyro pečius. Tėvas de la Bruniere sukliko ir paleido gilako ranką, o tas, nieko nelaukdamas, smogė kirviu jam į galvą. Nelaimingas pašlijo ir parpuolė į valtį. Tuomet kai kurie gilakai, kurie iki šiol vien stebėjo pasibaisėtiną vaizdą, puolė mirštantį ir suleido į jo krūtinę keleta aštrių peilių. Tėvas de la Bruniere nustojo kvėpavęs; jis atidavė Dievui savo sielą.

(Bus daugiau)

Kun. Juozas Prunskis

NAUJA IR SVARBU

Pagalbon vargingosioms masėms

Didysis Eucharistinio Kristaus meilės pareiškimas tarptautiniame kongrese Kolumbijoje pražydo ir artimo meilės žiedais, kurie išryškėjo po kongreso įvykusioje Pietų Amerikos vyskupų konferencijoje. Iš viso tai buvo tik antroji visuotinė Pietų Amerikos vyskupų konferencija. Ji sudarė dvasinio atsinaujinimo programą, kurioje svarbią vietą užima socialinis teisingumas, būtinų kasdienio gyvenimo reikalų aprūpinimas, kas milijonams tų kraštų neturtingųjų gyventojų paruoš kelią ir į dvasinę pažangą, siekiant išganymo.

Suvažiavime dalyvavo 130 vyskupų ir jie nutarė sekančius punktus:

Pasmerkė prievartą, kaip ginkluotą — maištuose, taip ir pasyvią prievartą, kurios poveikyje nukenčia žmogaus teisės. Vyskupai ragino padidinti gamybą ir teisingiau paskirstyti nuosavybę bei gamybos laimėjimus pramo-

nėje ir žemės ūkyje. Pažangioms socialinėms reformoms Bažnyčia pilnai pritaria.

Šeimų srityje Pietų Amerikos vyskupai skatino laikytis naujosios popiežiaus enciklikos Humanae vitae. Jie taip pat skatino auklėti gyventojų mases, kad būtų daugiau suprantamos tėvų teisės ir pareigos, kad būtų padidinta gamyba, geriau sunaudojant gamtos atsargas ir žmonių darbo jėgą.

Auklėjime skatino daugiau išryškinti solidarumo dvasią ir socialinio teisingumo supratimą. Kunigų paruošime stengtis juos daugiau įvesti į problemas tų žmonių, kurių sielovada jiems teks rūpintis. Ryžtamasi į sielovados pastangas įtraukti daugiau pasauliečių. Bažnyčios darbe skatinama įvesti daugiau glaudesnių ryšių, kolegialumo. Klebonai turi pasinaudoti pasauliečių patarimais, vyskupai — kunigų. Ypač raginama sudaryti sielovados programas jaunimo krikščioniškam ugdymui; reikia daugiau suprasti dabarties nera-

Kolumbijos laukų vaizdas. Šiame krašte neseniai vyko Tarptautinis Eucharistinis kongresas ir Pietų Amerikos vyskupų konferencija.

maus jaunimo nuotaikas ir juos laimėti geram. Pati Bažnyčia turi daugiau eiti su neturtingųjų masėmis.

Kultūrinė popiežiaus dovana jaunimui

Atsilankęs į Eucharistinį kongresą Kolumbijoje, popiežius Paulius VI paliko stambia kultūros reikalams dovana — apie \$100,000 statybai rūmų, kur būtų įrengta technikos mokykla. Tas lėšas popiežius įteikė Eucharistinio kongreso rengimo komitetui, kuris nusprendė, kad jos bus panaudotos statybai mokyklos neturtingiausiam krašto sostinės — Bogotos — rajone. Savo kelionėje popiežius apdovanojo ir eilę kitų labdaros ir švietimo įstaigų: ligoninių, neturtingų parapijų, o net ir kalinių globai skyrė. Tie faktai rodo, kad popiežius jam suplaukiančias aukas vadina mo šv. Petro skatiko rinkliavos metu stengiasi vis panaudoti reikalingiausiemis švietimo ir labdaros užmojams.

Nauji sielovados pertvarkymai Prancūzijoje

Prancūzijos katalikai rūpestingai ieško kas kart geresnių kelių laimėti sielas Dievui. Beauvais vyskupijoje nuo rugs. 15 d. atsisakoma ligšiolinės parapijų sistemos ir sudaroms specialios misionierių grupės, kurios aptarnaus visas vyskupijos dalis, paskirstytas į zonas. Tie nauji padalinimai vykdomi atsižvelgiant į paskutinio laikotarpio gyventojų persitvarkymus, persikėlimus. Norima dar sklandžiau suderinti vyskupijos kunigų, vienuolių ir pasauliečių veikimą kiekvienoje vyskupijos zonoje.

Ligoninės Vietnamui

Iš Jungtinių Amerikos Valstybių parūpinomis lėšomis praeitą vasarą Vietname pastatytos penkios naujos ligoninės, o metų bėgyje suplanuota pastatyti dar šešias. Amerikiečiai Vietname rūpinasi gyventojų sveikata, jų kultūriniu ir ūkiniu gyvenimu, tam skirdami nemažai lėšų ir žmonių.

SKAITYTOJŲ ATSLIEPIMAI

Pone Redaktorau,

Perskaičiau Jūsų žurnale š.m. liepos 27 d. nr. 15 straipsnį "Mūsų jaunimas" ir nežinojau ar džiaugtis ar liūdėti. Jei mūsų jaunimas nėra pagedęs, tai reikia stebėtis, nes mes patys jį taip ilgai gadiname. Per visus metus žodis "jaunimas" buvo linksniuojamas ir žurnaluose ir laikraščiuose, lyg tas jaunimas nusileido iš dangaus ir yra kilnesnis, ir daugiau aukojasi, negu ankstyvesnės kartos jaunimas. Kai Amerikoje viskas greičiau auga, tai mūsų jaunimas išaugo per šitą laiką iš tų vaikų, kuriems leido ilgai žaisti pavojingą žaidimą. Jie ir dabar dar turi kirvukus, kuriais kerta ir į kairę, ir į dešinę, nesuprasdami ir dažnai sukapodami tai, kas reikalinga ir naudinga.

"Didžiukimės". Kuo didžiutis? Ar tuo, kaip elgėsi mūsų akademikai Vokietijoje L. K. Mokslo Akademijos suvažiavime 1967 m., ar Gražinos straipsniu apie skruzdėles ir termitus "Drauge".

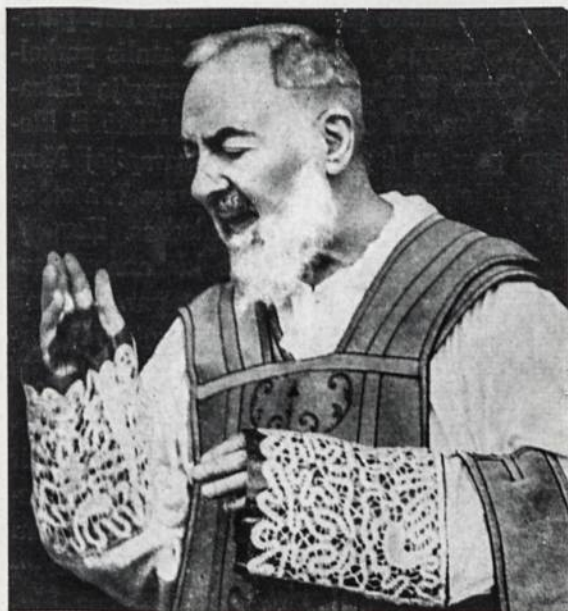
Vienoj pasakėčioj autorius perspėjo, kad pagyrimai veikia kaip nuodai, jei jų yra per daug. Kad ir suaugusiui, — nesveika, jei per daug jį giria; tai jaunimui kaip neapsvaigti, jei jam vyresnieji sako: "Kad nepajėgėm pasiekti to, ką pasieks jaunimas". Žinoma, fizinės jėgos, veržlumo ir "drąsos" jaunimas turi daug, bet reikia turėti ir dvasinės jėgos, o jaunimas net nesugeba suprasti nei aukų, nei pasišventimo senesnės kartos, kurių jaunėra, o darbas liko ir Lietuvai amžinai liks.

Su pagarba

Olga Gravrogienė

Įvertintas misionierių darbas. Pasiaukojimo pilnas ir pavyzdingas krikščionių misionierių darbas auklėjimo ir labdarybės srityse Madraso valstybėje, Indijoje, neseniai buvo labai įvertintas tos valtybės ministerio pirmininko. Jis pabrėžė, kad misionieriai yra geriausi auklėtojai; skatino kitas krašto auklėjimo įstaigas lenktyniauti su krikščionių mokyklomis.

Kas naujo religiniame pasauly

Stigmatizuotasis tėvas Pijus, 81 metų, mirė rugsėjo 23 d. Italijoje, atšventęs savo gautųjų stigmų (žaizdų) 50 metų sukaktį

Šv. Tėvas sugrįžo į Vatikaną. Popiežius Paulius VI iš savo vasaros rezidencijos Castel Gandolfe rugsėjo 18 d. sugrįžo į Vatikaną. Vasaros rezidencijoje, dėl vasaros karščių Romoje, gyveno apie porą mėnesių, pakeisdamas tik vietą, bet nenutraukdamas savo eilinių darbų.

Katalikas — Britų radijo ir televizijos vedėjas. Charles Curran, 46 metų amžiaus, paskirtas Britanijos radijo ir televizijos (BBC) generaliniu direktoriumi. Ch. Curran yra Anglijos katalikų vyskupų patarėjas socialinių propagandos priemonių srityje. Tai pirmas katalikas anglų radijo bei televizijos aukščiausioj tarnyboje.

Katalikų žurnalas Švedijoje. Švedijos katalikai pradeda leisti naują mėnesinį žurnalą „Kattolsk Observatör“. Šis naujasis žurnalas duos pranešimus apie katalikų gyvenimą Švedijoje ir gvildens šių laikų svarbiąsias problemas II-ojo Vatikano susirinkimo ir ekumeninio sąjūdžio šviesoje.

Čigonų maldininkų kelionės. Neseniai čigonai Europoje turėjo dvi maldininkų keliones: rugpiūčio mėnesio gale keli tūkstančiai čigonų iš įvairių Europos kraštų buvo susirinkę Liurde, o rugsėjo 8-12 d. apie 25 tūkstančiai čigonų keliavo į Saragosos Marijos šventovę Ispanijoje.

Artimo meilės sąjūdžio suvažiavimas. Neseniai Austrijoje užbaigtas Židinių sąjūdžio suvažiavimas. Šis sąjūdis, pradėjęs veikti Tridente 1943 metais, praktiškai siekia artimo meilės įsakymą vykdyti įvairiose kasdieninio gyvenimo aplinkybėse. Ypatingai jis yra paplitęs jaunų katalikų šeimų tarpe. Suvažiavime dalyvavo su viršum tūkstančio sąjūdžio narių iš vokiškai kalbančių kraštų — Vokietijos, Austrijos ir Šveicarijos. Dalyvavo taip pat ir italų atstovai.

Ukrainiečių kardinolas J. Slipij P. Amerikoje. Ukrainiečių kardinolas J. Slipij, šią vasarą aplankęs Kanadą ir JAV-es, dalyvavo Eucharistiniame kongrese Kolumbijoje. Po to lankė ukrainiečių bendruomenes Pietų Amerikoje. Rugsėjo 8 d. jis pakonsekravo naują ukrainiečių katalikų katedrą Buenos Aires mieste, Argentinoje.

Mirė Chicagos arkivyskupijos savaitraščio redaktorius. Rugsėjo 18 d. staiga mirė Chicagos arkivyskupijos savaitraščio „New World“ redaktorius Msgr. John M. Kelly, 49 metų.

Naujas Brooklyno vyskupas. Naujai paskirtasis Brooklyno vyskupu Msgr. Francis J. Mugavero buvo konsekruotas rugsėjo 12 d. Jo konsekracijoje dalyvavo apie 50 vyskupų ir 1,000 kunigų. Vysk. Mugavero yra 54 metų, gimęs Brooklyne iš italų tėvų, atvykusių iš Sicilijos. Tai pirmas Brooklyno vyskupas ne airis.

Bendras katalikų — protestantų metraštis. Japonijos protestantai kartu su katalikais išleidžia bendrą „Japonijos krikščionių 1968 m. metraštį“. Toks leidinys pasirodo pirmą kartą. Metraštyje pateikiama krikščionių veiklos istorija ir dabarties įvairūs klausimai.

Lietuvių gyvenime

Lietuvių Kankinių koplyčios darbai Šv. Petro bazilikoje, Romoje, eina pirmyn. Už atliktus koplyčios iškasimo ir sienų sutvirtinimo darbus dabar jau sumokėta 10,000 dolerių. Pasirašant sutartį, įmokėta 5,000 dol. Tat viso jau sumokėta 15,000 dol. Prof. V. Jonyno studija jau pagamino sienų dekoravimo braižinius, dabar ruošiami skulptūroms modeliai.

Mirė kun. dr. J. Starkus. Rugsėjo 17 d. po ilgos ligos mirė buvęs Šv. Mykolo lietuvių parapijos Bayonne, N.J., klebonas kun. dr. Jonas Starkus, 72 metų amžiaus. Velionis praeitais metais minėjo 50 metų kunigystės sukaktį. A.a. kun. Starkus į JAV-es atvyko 1936 m. Iš pradžių mokytojavo Marianapoly, 1953 m. paskirtas Bayonne klebonu. Velionis buvo žymus pedagogas, visuomenininkas, rašęs lietuvių spaudoje ir išleidęs knygų.

Lietuviai Europos krikščionių demokratų kongrese. Rugsėjo 12-15 d. Venecijoje įvyko 18-is Europos krikščionių demokratų unijos kongresas. Lietuvių delegaciją tame kongrese sudarė: E. Turauskienė (Prancūzija), Prof. J. Eretas (Šveicarija), prel. V. Mincevičius (Italija), dr. P. Karvelis (Vokietija) ir inž. Venskis (Prancūzija).

Prel. Pranciškus M. Juras, buvęs ilgametis Lawrence liet. parapijos klebonas, rugpiūčio pradžioje persikėlė gyventi į Putnamą, Matulaičio namuose.

Prel. L. Tulaba, Lietuvių Šv. Kazimiero kolegijos rektorius Romoje, dalyvavęs PLB seime New Yorke, lankėsi Kalifornijoje: rugsėjo mėnesio antroje pusėje atvyko į Chicago.

Mirė kun. J. Šimanskis. Rugsėjo 10 d. Easton, Pa., širdies smūgiu mirė kun. Juozas Šimanskis, 30 metų. Kunigu išventintas 1964 metais.

Kun. J. Petrošius, Prancūzijos lietuvių kapelionas ir LB valdybos pirmininkas, atstovavęs Prancūzijos lietuvių bendruomenę seime, lankėsi Chicagoje ir kitose lietuvių kolonijose.

Nauji lietuvių kunigų paskyrimai. Kun. Vincas Svirnelis paskirtas klebonu liet. parapijoje Bayonne, N.J. Kun. A. Matulis perkeltas vikaru iš Bayonne į liet. parapiją Elizabeth. Kun. B. Gauronskis pasitraukė iš klebono pareigų Šv. Andriejaus parapijoje New Eritain ir jo vieton paskirtas buvęs Waterburio klebonas kun. Edv. Gradeckas. Kun. J. Vilčiauskas, Šv. Antano par. klebonas Ansonijoje, paskirtas Šv. Juozapo liet. par. klebonu Waterburyje, kun. P. Sabulis — vikaru į Ansonia.

Kunigų paskyrimai Scranton, Pa., vyskupijoje. Kun. Vikt. Kupstas, buvęs Šv. Petro ir Povilo par. klebonas Hazletone, pasiliko emeritu. Prel. W. Pakutka paskirtas Šv. Jono par. klebonu Honesdale, kun. Albetras Brogus — administratorium Šv. Petro ir Povilo par. Hazletone. Kun. L. Sabalis paskirtas kariuomenės kapelionu, kun. J. Galėnas — vikaru į Sayre, kun. Ch. Kurpis — vikaru į Šv. Rožančiaus parapiją, kun. P. Madus — vikaru į Lyndwoodą.

Br. Virgilijus Kaulius, SJ, baigęs broliams skirtas studijas, įsijungė į lietuvių jėzuitų darbą Chicagoje. Studijavęs inžineriją ir kitus technikos mokslus, jis įsigijo statybos techniko diplomą.

Mirė kun. Antanas Ežerskis. Rugsėjo 12 d. Wilkes Barre, Pa., mirė kun. A. Ežerskis, Šv. Pranciškaus parapijos klebonas. Birželio mėnesį velionis atšventė 88 gimtadienį ir 60 metų kunigystės sukaktį. A.a. kun. Ežerskis įsteigė Šv. Antano parapiją Cicero, Ill. Dar gyvendamas Chicagoje, jis buvo "Draugo" leidėjų bendrovės direktorium ir išdininku.

Statement of circulation: In the preceding 12 months "Laivas" averaged a press run of 2,600 each issue (single issue nearest to filing date 2,800 copies) of which 2,192 (2,201) were distributed to paid individual subscribers by mail, 90 (101) sold through dealers; total paid circulation being 2,282 (2,302); free distribution by mail, carriers or other means 238 (398). Left over: 80(100).

MELSKIMĖS UŽ MIRUSIUS

“Malda, o ypatingai šv. Mišios, yra raktas, su kuriuo atidarome dangaus vartus skaistyklos sieloms.”

Šv. Augustinas

Šv. Raštas sako: “Yra šventa ir išganinga melstis už mirusius, kad jie būtų išlaisvinti iš nuodėmių.”

(Makab. 12. 46)

Bažnyčia ragina tikinčiuosius jungtis į bendrą maldą už sielas skaistykloje. Mūsų maldos, įvairūs labdaringi darbai, o ypatingai šv. Mišios, paaugotos už mirusius, sumažina skaistyklos kančias ir sieloms priartina dangų.

Marijonų vienuolijos nariai kasdien meldžiasi už skaistykloje kenčiančias sielas. Savo maldų intencijomis apima tėvus, gimines, geradarius, vienuolijos įstaigų ir darbų rėmėjus ir visus mirusius bendradarbius.

Į savo maldas įjungiame taip pat tuos mirusius, kurių vardus prisiunčia jų artimieji. Vienuolynas priima ir mažas aukas bendroms šv. Mišioms už mirusius, kurios bus laikomos per visas aštuonias Vėlinių Oktavos dienas.

Marijonų Seminarijos koplyčioje melsimės už mūsų geradarius, bendradarbius ir visus mūsų maldoms pavedamus mirusius šia tvarka:

1. Vėlinių dieną (lapkr. 2 d.) giedotinės šv. Mišios.
2. Per visą Vėlinių Oktavą giedotinės šv. Mišios.
3. Per visą Vėlinių Oktavą gedulingi mišparai.
4. Per visą lapkričio mėnesį kunigai marijonai meldžiasi per visas šv. Mišias už geradarių sielas.
5. Per visą lapkričio mėnesį kalbamas rožančius yra aukojamas už geradarių sielas.
6. Kunigai ir broliai marijonai kasdien aukoja už mirusius savo gerus darbus, maldas ir įgijamus atlaides.

Kviečiame visus įsijungti į mūsų maldas už mirusius. Savo brangiųjų vardus siųskite adresu:

Rev. Father Superior
Marian Hills Seminary
Clarendon Hills, Ill. 60514

Dievo ir artimo meilēs tarnyboje